

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 18 december 2017
(OR. en)

15811/17

ENV 1073
RECH 421
COMPET 875
IND 380
MI 965

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	18 december 2017
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	15159/1/17 ENV 1009 RECH 393 COMPET 829 IND 342 MI 893 REV 1 + REV 1 ADD 1
Ärende:	Miljöinnovation – möjliggörande av övergången till en cirkulär ekonomi – Rådets slutsatser

För delegationerna bifogas rådets slutsatser i ovannämnda ärende, som rådet antog vid sitt 3590:e möte den 18 december 2017.

Miljöinnovation – möjliggörande av övergången till en cirkulär ekonomi**– Rådets slutsatser –**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD, SOM ERINRAR OM

FN:s generalförsamlings resolution av den 25 september 2015 *Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling* och Parisavtalet om klimatförändringar (COP 21) samt resolutionerna 1/5 och 2/7 om kemikalier och avfall och 2/8 om hållbar produktion och konsumtion, som antogs av de första och andra mötena i FN:s miljöförsamling i Nairobi den 27 juni 2014 och den 27 maj 2016,

Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla, vilken antogs av Europeiska rådet den 17 juni 2010, dess flaggskeppsinitiativ "Ett resurseffektivt Europa" och "Innovationsunionen", och Europaparlamentets och rådets beslut av den 20 november 2013 om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2020 – Att leva gott inom planetens gränser (sjunde miljöhandlingsprogrammet) för en resurseffektiv, grön, konkurrenskraftig och utsläppssnål ekonomi¹,

kommissionens meddelanden *Innovation för en hållbar framtid – Handlingsplanen för miljöinnovation*², *Upprättande av den inre marknaden för gröna produkter: Bättre information om produkters och organisationers miljöprestanda*³, *Grön handlingsplan för små och medelstora företag: Att hjälpa små och medelstora företag att omvandla miljöproblem till affärsmöjligheter*⁴, *Att sluta kretsloppet – en EU-handlingsplan för den cirkulära ekonomin*⁵ och rapporten om dess genomförande⁶, *Digitalisering av den europeiska industrin – Hur vi kan utnyttja den digitala inre marknadens alla möjligheter*⁷ och *Investera i en smart, innovativ och hållbar industri - En förnyad strategi för EU:s industripolitik*⁸,

¹ EUT L 354, 28.12.2013, s. 171.

² 18874/11 – KOM(2011) 899 slutlig + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3.

³ 8310/13 – COM(2013) 196 final + ADD 1 + ADD 2.

⁴ 11616/1/14 REV 1 – COM(2014) 440 final + ADD 1 REV 1.

⁵ 14972/15 – COM(2015) 614 final + ADD 1.

⁶ 5799/17 – COM(2017) 33 final + ADD 1.

⁷ 8100/16 – COM(2016) 180 final + ADD 1.

⁸ 12202/17 – COM(2017) 479 final + ADD 1.

Rådets slutsatser om

- hållbar materialförvaltning samt hållbar produktion och konsumtion – ett viktigt bidrag till ett resurseffektivt Europa⁹,
- miljöanpassning av den europeiska planeringsterminen och Europa 2020-strategin – halvtidsöversyn¹⁰,
- en färdplan för ett resurseffektivt Europa¹¹,
- att sluta kretsloppet – en EU-handlingsplan för den cirkulära ekonomin¹²,
- skydd av människors hälsa och miljön genom god kemikaliehantering¹³,
- EU och ansvarsfulla globala värdekedjor¹⁴,

SOM ERINRAR OM att med miljöinnovation avses varje typ av innovation som leder eller syftar till betydande och påvisbara framsteg mot målet hållbar utveckling, genom en minskning av de negativa konsekvenserna för miljön, ökad motståndskraft mot miljöpåfrestningar eller ett effektivare och mer ansvarsfullt utnyttjande av naturresurser¹⁵, SOM ÄR MEDVETET OM att forskning och innovation är avgörande för att stärka de hållbara och effektiva processer som krävs för att stimulera övergången till en cirkulär ekonomi, med full respekt för försiktighetsprincipen,

SOM UNDERSTRYKER miljöinnovationens roll när det gäller att erbjuda lösningar genom att förbättra miljöprestanda och öka motståndskraften under hela livscykeln för produkter i olika sektorer, samtidigt som synen på leveranskedjor ändras och avfallsproduktionen minimeras,

⁹ 17495/10.

¹⁰ 14731/14.

¹¹ 18346/11.

¹² 10518/16.

¹³ 15673/16.

¹⁴ 8833/16.

¹⁵ 18874/11 – KOM(2011) 899 slutlig + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3.

SOM BETONAR vikten av att främja en ekonomisk och social utveckling som även bibehåller eller återupprättar en hälsosam livsmiljö, inklusive biologisk mångfald, SOM FRAMHÅLLER behovet av samstämmighet mellan innovationsstödspolitiken och annan politik, särskilt med fokus på skyddet av människors hälsa, på miljön och på övergången till en cirkulär ekonomi, SOM UPPMÄRKSAMMAR behovet av att stimulera den cirkulära ekonomin ytterligare genom miljöpolitiken, särskilt i fråga om klimat, avfall och vatten, och andra politikområden, däribland industri-, jordbruks- och forskningspolitiken, samt behovet av att förbättra och stärka de befogenheter som har en positiv inverkan på dessa politikområden,

SOM STÖDER målet om en utveckling i riktning mot en hållbar produktion och konsumtion och därmed ett hållbart samhälle, på lokal, nationell, regional och global nivå, SOM FRAMHÅLLER behovet av att vidta lösningsinriktade åtgärder för att förändra affärsmodeller, produkters miljöprestanda och konsumenters och producenters beteenden, t.ex. när det gäller utformningen och användningen av produkter och hanteringen av avfall, samt sådana åtgärder i riktning mot en delningsekonomi och ett synsätt som utgår från hela värdekedjan, SOM UPPMANAR alla ekonomiska aktörer att axla sitt ansvar och ta ledningen, SOM INSER att industriell symbios är en viktig åtgärd för att förbättra resurseffektiviteten och för att utnyttja avfall som en resurs,

SOM FRAMHÅLLER att ersättning av potentiellt skadliga ämnen (t.ex. ämnen som inger mycket stora betänkligheter, långlivade organiska föroreningar och hormonstörande ämnen) och en sund hantering av potentiella nya risker (nanomaterial och kombinerade effekter av ämnen) bör uppmuntras som en innovationsfaktor,

SOM FRAMHÅLLER vikten av att främja en effektiv, hållbar och cirkulär användning av biobaserade material genom att sprida kunskap om innovativa naturbaserade lösningar, bästa praxis för hållbar användning av naturresurser och stöd till innovation inom bioekonomin,

SOM UNDERSTRYKER vikten av en övervakningsram med tillförlitliga indikatorer för att mäta utvecklingen mot en resurseffektiv cirkulär ekonomi och behovet av att denna ram utarbetas i nära samarbete med medlemsstaterna, SOM i detta sammanhang FRAMHÅLLER behovet av att på EU-nivå fastställa ambitiösa och realistiska mål som på ett lämpligt sätt återspeglar utvecklingen längs hela värdekedjan, med särskild tonvikt på de tidigare stadierna i produktens livscykel, och som stöder EU:s industriella mål,

SOM BETONAR att åtgärder som leder fram till innovativa och motståndskraftiga samhällen och som är inkluderande och även har en regional räckvidd, som utnyttjar tillgängliga och beprövade lösningar på bästa sätt och som skapar möjligheter för en inkluderande och innovativ utveckling och hållbara verksamheter, bör ha en central plats i Europas framtid och i genomförandet av målen för hållbar utveckling, SOM ÄR MEDVETET OM att hållbar produktion och konsumtion i EU, med dess regelverk och frivilliga regler, hänger nära samman med globala värdekedjor och global handel och kräver därmed ett globalt samarbete,

Omfattande produktpolitik

1. ERKÄNNER att information om produkters och tjänsters miljö- och hälsoaspekter är avgörande för övergången till en cirkulär ekonomi, UPPMANAR kommissionen att föreslå olika alternativ och åtgärder i syfte att uppnå en mer enhetlig ram för produktpolitik på EU-nivå, inbegripet konsolidering av befintliga instrument i en sammanhängande rättslig ram där så är möjligt, för att skapa förutsättningar för hållbara produkter som är konkurrenskraftiga och krav gällande tillgång till information om produktens hållbarhet för konsumenter, producenter och återvinningsföretag, med hänsyn till alla befintliga instrument och initiativ, inbegripet EU:s miljömärke, miljöanpassad offentlig upphandling, innovationsavtal, miljöpåståenden, ekodesign och produkters miljöavtryck, UPPMANAR kommissionen att i denna ram integrera verksamhet som pågår med avseende på standardisering av materialeffektivitetsaspekter, såsom förlängning av produkternas livslängd, möjligheten att återanvända delar eller återvinna material från uttjänta produkter och avfallsflöden, användning av återanvända och återtillverkade komponenter och återvunnet material i produkter samt annan relevant verksamhet, samtidigt som hänsyn tas till giftfria materialkretslopp och andra miljö- och hälsokonsekvenser,
2. UPPMANAR kommissionen att genomföra och presentera en bedömning av produktkategorier med stor cirkulär potential, exempelvis elektronik och textilier, för vilka tillgången till produktinformation är av största betydelse för att främja ekodesign, återanvändning, reparation och återvinning. UPPMANAR kommissionen att för dessa produktkategorier utarbeta och lägga fram kriterier för produkters hållbarhet och cirkularitet, särskilt med hänsyn till resurseffektivitet, innehåll av potentiellt skadliga ämnen, återanvändbarhet och livscykelanalyser, samtidigt som vederbörlig hänsyn tas till konkurrensaspekter, och att integrera kriterierna inom ramen för befintliga obligatoriska och frivilliga politiska verktyg, UPPMANAR också kommissionen att fortsätta att utveckla kvalitetsnormer och kriterier för sekundära råvaror, ERKÄNNER det arbete som utförts av Europeiska standardiseringskommittén vad gäller materialeffektivitet,

3. UPPMANAR medlemsstaterna att aktivt använda sig av kriterier för produkters hållbarhet och cirkularitet, exempelvis vid miljöanpassad offentlig upphandling och genom att vidareutveckla kollektiva system för utökat producentansvar och smarta kriterier för avgiftsanpassning i syfte att på lämpligt sätt gynna design som tar hänsyn till cirkularitet, UPPMANAR kommissionen att utarbeta riktlinjer för medlemsstaterna och företagen för användningen av sådana kriterier, UPPMANAR kommissionen att övervaka tillämpningen av kriterierna för produkters hållbarhet och cirkularitet i EU och användningen av frivilliga initiativ för att tillhandahålla information om organisationers och produkters miljöprestanda,
4. KONSTATERAR att en betydande del av produkternas totala hälso- och miljöpåverkan bestäms på designstadiet, UNDERSTRYKER i detta sammanhang betydelsen av en strategi för ekodesign som möjliggör cirkularitet i fråga om material, förlängd livslängd för produkter och ökad insyn i hela värdekedjan, ANSER att framåtblickande och adaptiva standarder för ekodesign skulle kunna påskynda miljöinnovation vad gäller produkter, tjänster och processer, UPPMANAR kommissionen att undersöka ändamålsenligheten och möjligheterna med dynamisk standardisering som ett verktyg till stöd för miljöinnovation för en cirkulär ekonomi, och UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att arbeta för att öka användningen av ekodesign bland ekonomiska aktörer,
5. UPPMANAR kommissionen att i god tid under 2018 lägga fram en ambitiös strategi för en giftfri miljö i enlighet med de mål som anges i det sjunde miljöhandlingsprogrammet med ökad inriktning på hållbara, säkra och giftfria materialflöden, och därmed främja möjligheterna för innovativ ersättning av potentiellt skadliga ämnen, innovativ avfallssortering och tekniker för dekontaminering av avfall och råmaterial, samt tillgången till information för konsumenter, producenter och återvinningsföretag om dessa ämnen i produkter, UPPMANAR dessutom kommissionen att utveckla en bättre kunskapsbas om potentiellt skadliga ämnen och om tillgången till och egenskaperna hos olika alternativ, och att stödja företag i fråga om innovation för giftfria materialkretslopp,

6. FRAMHÅLLER den viktiga roll som företagen och deras användning av miljöinnovation spelar för övergången till en cirkulär ekonomi, VÄLKOMNAR slutförandet av ändamålsenlighetskontrollen av Emas och EU:s miljömärke, som bekräftar deras värdefulla roll som frivilliga instrument för företagen när det gäller att öka miljö- och hälsoprestandan hos produkter, tjänster och organisationer och att ge tydlig information, ERKÄNNER de initiativ och de åtgärder som redan vidtagits av medlemsstaterna, och UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att skapa relevanta incitament för att öka spridningen av dessa program, samtidigt som hänsyn vid behov tas till andra relevanta miljöledningsverktyg och att integrera dem med andra verktyg för produktpolitik och miljöledningsverktyg för att öka effektiviteten och mervärdet på EU-nivå, UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att skapa incitament för att främja serviceinriktade affärsmodeller såsom delningsekonomiska modeller, leasing av produkter och kemikalier, och införliva dessa modeller i strategiska policydokument och vägledningsdokument,
7. UPPMANAR medlemsstaterna och kommissionen att arbeta i samarbetspartnerskap, med beaktande av befintliga kriterier för miljömärkning och miljöanpassad offentlig upphandling för produkter och tjänster, i syfte att fastställa gemensamma, frivilliga, ambitiösa och realistiska mål för miljöanpassad offentlig upphandling, UPPMANAR nationella, regionala och lokala myndigheter att fungera som förebilder för en hållbar konsumtion genom att öka användningen av miljöanpassad offentlig upphandling, och UPPMANAR kommissionen att fortsätta utarbeta och tillhandahålla kriterier för cirkulär och grön offentlig upphandling, med hänsyn till kriterier för hållbarhet och cirkularitet, REKOMMENDERAR kommissionen att utarbeta åtgärder för stödja spridningen av dessa på lokal nivå,

8. FRAMHÅLLER betydelsen av miljöinnovation för att öka graden av återvinning av plast, användningen av sekundär plast inom industrin och finna hållbara alternativ, med beaktande av giftfria materialkretslopp, UPPMANAR i detta sammanhang kommissionen att ytterligare undersöka möjligheterna till innovativa lösningar för att ersätta icke-förnybara och fossilbaserade plaster med alternativ, såsom biobaserade material, som ger miljöfördelar och är minst lika funktionsdugliga och har lämpliga egenskaper för bearbetning, inklusive återvinning,
9. UPPMANAR kommissionen att undersöka hur man ska främja miljöinnovation i riktning mot cirkularitet när det gäller återanvändning av vatten, i enlighet med handlingsplanen för den cirkulära ekonomin, SER FRAM EMOT resultaten av kommissionens pågående utvärdering av bioekonomistrategin från 2012 och kommissionens uppföljningsåtgärder,

Öppenhet och digitala verktyg

10. ERKÄNNER att information om innehåll av potentiellt skadliga ämnen och olika material i produkter, såsom råvaror, råvaror av avgörande betydelse, plaster och sekundära råvaror, är nödvändig för konsumenter, producenter, återförsäljare och återvinningsföretag, inbegripet längs globala värdekedjor, för att övergå till ett mer cirkulärt materialkretslopp och för att säkerställa att användningen av sekundära material är hållbar, säker för människors hälsa och miljön samt prismässigt konkurrenskraftig, INSER att samtidigt som denna information kan ges till konsumenterna genom märkning på produkter eller anslag i affärerna kan tillgången till information i digital form underlätta för företag och konsumenter att göra val som är cirkulära och hållbara och uppmuntra till insamling och återvinning av dessa produkter och industriell symbios, samtidigt som man undviker onödiga administrativa bördor,

11. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att utvärdera befintliga instrument och, om nödvändigt, införa nya sådana, för att tillhandahålla relevant information om kriterier för produkters hållbarhet och cirkularitet, innehållet i produkter och organisationers miljöprestanda till konsumenter, producenter, återförsäljare och återvinningsföretag, UPPMANAR kommissionen att i nära samarbete med medlemsstaterna och den privata sektorn, lämna förslag till en kombination av frivilliga instrument som syftar till att öka insynen kring produkterna, UPPMANAR i detta sammanhang kommissionen, med förbehåll för en utvärdering av den pågående pilotfasen, att även undersöka möjliga användningsområden för uppgifter om produkters miljöavtryck och organisationers miljöavtryck för att mäta och förmedla miljöinformation, med full hänsyn till behovet av att upprätthålla medlemsstaternas konkurrenskraft,
12. UPPMANAR kommissionen att, i samarbete med medlemsstaterna och berörda parter, fortsätta att bedöma och tillhandahålla information om möjligheten att införa ett digitalt produktfaktablad¹⁶ och hur ett sådant skulle utformas, och på grundval av denna bedömning, utveckla relevanta viktiga komponenter för produktkategorier med stor cirkulär potential, däribland kriterier för produkters hållbarhet och cirkularitet och innehållet i produkter, bland annat med hänsyn till redan tillgänglig information, alla befintliga instrument och pågående verksamhet inom EU:s lagstiftningsram och på frivillig basis, UPPMANAR kommissionen att på grundval av denna bedömning utveckla ett digitalt system för produktinformation på EU-nivå i syfte att göra denna information tillgänglig,

¹⁶ Ett digitalt faktablad om produkter, exempelvis ett produktpass, med produktspecifik information i digital form om de material och ämnen som ingår i produkten, samt information om viktiga aspekter på produktens hållbarhet och cirkularitet; informationen finns tillgänglig via en lämplig digital applikation.

13. UNDERSTRYKER att man vid övergången till en cirkulär ekonomi och på vägen mot att uppnå målen för hållbar utveckling måste dra full nytta av digitala innovationer och att kommissionen och medlemsstaterna bör utarbeta en strategi för att säkerställa att potentialen inom sektorn för informations- och kommunikationsteknik (IKT-sektorn) utnyttjas fullt ut, UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att utvärdera och skapa gynnsamma villkor för användningen av IKT inom e-förvaltning och i samarbetet med det civila samhället och den privata sektorn och för förbättrad tillgång till information, bland annat genom att utveckla relevant it-infrastruktur och främja fri rörlighet för uppgifter, UPPMANAR kommissionen att inkludera utvärderingen av fördelarna med IKT-lösningar i konsekvensbedömningar av politiska riktlinjer och åtgärder på EU-nivå,

Incitament för att främja innovation

14. UPPMANAR kommissionen att lägga fram en omfattande analys av de olika etapper i en konsumtions- och produktionskedja där det fortfarande finns brister eller hinder på den inre marknaden, och där fler incitament har stor potential att påskynda övergången till en cirkulär ekonomi, UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att undanröja rättsliga och administrativa hinder för innovation som syftar till miljöförbättringar, och UPPMANAR kommissionen att skapa alternativ för en bred uppsättning lämpliga incitament för företag och konsumenter att möjliggöra och främja miljöinnovation och att öka insynen i produkters hållbarhet för medlemsstaternas beaktande, såsom ekonomiska åtgärder, smart lagstiftning och regellättnader, samtidigt som den nuvarande höga nivån på skyddet av människors hälsa och miljön beaktas, UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att samarbeta och utbyta erfarenheter i samband med utvecklingen av dessa incitament,

15. UPPMÄRKSAMMAR vikten av att särskilt stödja små och medelstora företag och nystartade företag med finansiering, kapacitetsuppbyggnad, specifik teknisk och forskningsrelaterad expertis och med undanröjande av befintliga rättsliga och tekniska hinder i syfte att stödja dem i deras arbete med att uppnå sin cirkulära potential, UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att ta hänsyn till målen för miljöinnovation, resurseffektivitet och cirkularitet när de ser över sina investerings- och finansieringsstrategier, BEGÄR att kommissionen ska prioritera finansieringen av miljöinnovativa och hållbara projekt i EU:s investerings- och finansieringsprogram, inbegripet EU:s ramprogram för forskning och innovation, med särskilt fokus på små och medelstora företag och nystartade företag, UPPMANAR kommissionen att, efter att ha utvärderat pilotprogrammet för verifiering av miljöteknik, föreslå lämpligt stöd till små, medelstora och nystartade företags marknadsföring av miljöinnovativ teknik, VÄLKOMNAR inrättandet av ett europeiskt expertcentrum för resurseffektivitet som ger information och stöd till små och medelstora företag, företagsförmedlare, utövare av resurseffektivitet och andra berörda parter,

Lokala åtgärder och lokal medvetenhet

16. UNDERSTRYKER att regioner, städer och samhällen, bland annat genom att fastställa ambitiösa mål för hållbarhet, har en betydelsefull roll när det gäller att pröva nya lösningar och pilotprojekt och därigenom påskynda miljöinnovation, KONSTATERAR att naturbaserade lösningar och grön stadsinfrastruktur erbjuder innovativa och mångfacetterade metoder för att minska föroreningar och ta itu med lokala utmaningar, inklusive begränsning av och anpassning till klimatförändringar, social delaktighet och balans mellan livs- och arbetsmiljö och mellan offentliga och privata grönområden, BEGÄR att kommissionen ska kartlägga de områden där naturbaserade lösningar har störst möjlighet att förbättra miljöprestanda, UPPMANAR medlemsstaterna och deras regionala och lokala myndigheter att fastställa ambitiösa och realistiska mål för hållbarhet, införa naturbaserade lösningar i regionala utvecklings- och samhällsplaner, utveckla partnerskap och dra lärdom av bästa praxis,

17. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att utnyttja *Green Spider Network*, det europeiska forumet för miljöinnovation, det europeiska innovationspartnerskapet för råvaror och den europeiska plattformen för berörda aktörer inom den cirkulära ekonomin, i syfte att främja miljöinnovativa lösningar för en cirkulär ekonomi, FRAMHÅLLER vikten av att medlemsstaterna och kommissionen utarbetar en strategi för att engagera och samarbeta med näringslivet, med finans-, ekonomi- och utbildningsexperter och med allmänheten, till exempel genom fokuserade samarbetsprojekt med ansvariga nationella institutioner och genom målinriktad användning av och stöd för nationella och internationella ledningsverktyg,
18. UPPMUNTRAR kommissionen och medlemsstaterna att anordna kampanjer för viktiga sektorer i syfte att öka konsumenternas medvetenhet om produkters hållbarhetsattribut och viktig miljöinformation, UPPMANAR medlemsstaterna att utveckla nationella och regionala forsknings- och innovationscentrum, inklusive kontaktpunkter, för den cirkulära ekonomin och att främja samarbete mellan den privata och den offentliga sektorn för att stödja nationella och internationella cirkulära miljöinnovationsprojekt, UPPMUNTRAR även till utbyte om strategier för lagstiftning och styrelseformer som främjar miljöinnovation, BEGÄR att kommissionen ska införliva cirkularitet i dialoger med externa partner och låta miljöinnovation ingå i internationella samarbetsprogram, till exempel för en hållbar produktion och konsumtion och för en sund hantering av avfall och kemikalier,

Fortsatta åtgärder

19. SER FRAM EMOT de kommande åtgärder som kommissionen utan dröjsmål ska vidta för att genomföra handlingsplanen för den cirkulära ekonomin, särskilt när det gäller att lägga fram en strategi för plast, en bedömning av en förbättrad samverkan mellan kemikalie-, produkt- och avfallslagstiftningen, ett lagstiftningsförslag om återanvändning av vatten och en övervakningsram för den cirkulära ekonomin,

20. UPPMANAR kommissionen att förelägga rådet en årlig skriftlig lägesrapport om genomförandet av handlingsplanen för den cirkulära ekonomin, även med beaktande av genomförandet av arbetsprogrammen för direktivet om ekodesign och för förordningen om energieffektivitetsmärkning, UPPMANAR kommissionen att, beroende på vad som är lämpligt, se över och vidareutveckla handlingsplanen för en cirkulär ekonomi i syfte att stärka insatserna när det gäller övergången till en mer resurseffektiv cirkulär ekonomi och att stimulera miljöinnovation, utan att det påverkar tillämpningen av EU:s fleråriga budgetram.
-